

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej
Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w marcu 2014 r.**

1. Ocena realizacji zadań w jednostkach organizacyjnych finansowanych z budżetu wojewody:

Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy realizuje zadania w oparciu o kwartalne plany pracy zatwierdzone przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora. Zadania Inspekcji wynikają z przepisów prawa, wdrażane są w wyniku zastosowania kryteriów postępowania kontrolnego, opartego o przeprowadzoną analizę ryzyka. Propozycje tematów kontroli zgłaszane są przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Kujawsko-Pomorskiego Wojewodę, Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz obywateli (konsumentów artykułów rolno-spożywczych).

**Zadania realizowane przez Wojewódzki Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów
Rolno-Spożywczych w Bydgoszczy w marcu 2014 r., zestawiono poniżej:**

A. Kontrole planowe ogółem: 16, w tym:

a) prawidłowość klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP wg programu kontroli GNK-07-IR-02

Celem kontroli była weryfikacja rzeźni trzody chlewnej pod kątem obowiązku prowadzenia klasyfikacji tusz w systemie EUROP oraz sprawdzenie prawidłowości prowadzonych czynności. Szczegółowy zakres kontroli obejmował m.in. sprawdzenie:

- kwalifikacji i upoważnienia rzeczoznawcy do klasyfikowania tusz wieprzowych,
- legalizacji wagi, dokumentacji kalibracji wagi,
- poprawności sporządzania protokołów z ustalenia klas jakości tusz wieprzowych i okres ich przechowywania,
- prawidłowości obróbki półtuszy wieprzowych,
- czasu oceny uformowania i otluszczenia oraz ważenia tusz,
- prawidłowości określenia sumarycznego wskaźnika korygującego masę tuszy w %,
- dokumentacji wystawianej dostawcom żywca i porównanie z dokumentacją zakładową (zgodność w zakresie masy, klasy mięsności),
- ustalenie prezentacji tusz wieprzowych, stosowanej w zakładzie.

W wyżej wymienionym zakresie przeprowadzono kontrole w 7 podmiotach. Potwierdzono prawidłowość prowadzonej klasyfikacji tusz wieprzowych w systemie EUROP we wszystkich skontrolowanych ubojniach.

b) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-25 /13

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej przetworów mięsnych, w tym:

- pasztetów (bez konserw) i kielbas ze szczególnym uwzględnieniem kielbas białych na zgodność z deklaracją producenta,
- wyrobów produkowanych z surowców pochodzących z jednego lub więcej gatunków zwierząt,
- identyfikacja surowców pochodzenia zwierzęcego, ze względu na duże prawdopodobieństwo fałszowania wyrobów niedeklarowanym składnikiem,
- weryfikacja prawidłowości znakowania na zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenia geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 3 podmiotach. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz wstępnej oceny organoleptycznej pobrano próbki z 3 partii asortymentu. Podczas badań przeprowadzonych przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni stwierdzono nieprawidłową jakość handlową próbek z 2 partii przetworów mięsnych. Nieprawidłowości dotyczyły braku pełnej informacji o rodzaju produktu i przeprowadzonych procesach technologicznych, na etykiecie nie zamieszczono ilościowej zawartości składników mięsnych istotnych dla scharakteryzowania środka spożywczego, nie przedstawiono pełnego wykazu składników oraz zastosowano nieprawidłową nazwę substancji dodatkowej. W obu badanych próbkach stwierdzono obecność karagenów niedeklarowanych w oznakowaniu produktu. Wobec podmiotu wszczęto postępowanie celem wydania decyzji administracyjnej. W przypadku jednego z podmiotów ustalono zawieszenie działalności gospodarczej w sierpniu 2012 roku. Wobec powyższego nie podjęto działań kontrolnych, jak również nie pobrano próbek wyrobów z mięsa czerwonego.

c) kontrola w zakresie jakości handlowej przetworów rybnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-23/13

Celem kontroli było sprawdzenie jakości handlowej ryb mrożonych glazurowanych, konserw i marynat rybnych na zgodność z obowiązującymi przepisami oraz deklaracją producenta, w tym identyfikacja surowców rybnych metodami: PCR i ogniskowania izoelektrycznego. Ponadto należało sprawdzić prawidłowość znakowania opakowań w zakresie zgodności z obowiązującymi przepisami, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego oraz produktów posiadających chronione nazwy pochodzenia (ChNP), chronione oznaczenie geograficzne (ChOG) lub będących gwarantowanymi tradycyjnymi specjalnościami (GTS).

W przypadku konserwowanego tuńczyka oraz konserwowanych sardynek należało dodatkowo uwzględnić wymagania:

- rozporządzenia Rady (EWG) nr 1536/92 z dnia 9 czerwca 1992 roku *ustanawiającego wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanego tuńczyka i bonito,*
- rozporządzenia Rady (EWG) nr 2136/89 z dnia 21 czerwca 1989 roku *ustanawiającego wspólne normy handlowe w odniesieniu do konserwowanych sardynek.*

W przedmiotowym zakresie kontrole przeprowadzono w 1 podmiocie. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz weryfikacji prawidłowości znakowania pobrano próbki z 5 partii asortymentu. Próbki z 3 partii kontrolowanego asortymentu przebadane zostały przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni. Wyniki laboratoryjne potwierdziły prawidłową jakość handlową ryb. Kolejne 2 próbki przebadano Laboratorium Specjalistyczne w Kielcach. W jednej z próbek wykryto DNA nie zadeklarowanych gatunków ryb. Wobec podmiotu zostanie wszczęte postępowanie, celem wydania decyzji administracyjnej.

Nieprawidłowości w znakowaniu nie stwierdzono.

d) kontrola w zakresie jakości handlowej jaj, wg programu kontroli GI-BKJ-403-22/13

Celem kontroli było sprawdzenie:

- jakości handlowej jaj w zakresie zgodności z:
 - rozporządzeniem Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 roku *ustanawiającym wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych „rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”*,
 - rozporządzeniem Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 roku *ustanawiającym szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj,*
- prawidłowości znakowania jaj na zgodność z obowiązującymi przepisami, w tym również dotyczącymi rolnictwa ekologicznego.

Zgodnie z wytycznymi ww. programu do kontroli wytypowano cztery podmioty gospodarcze o różnym potencjale produkcji jaj.

Ocenie cech organoleptycznych jaj w zakresie zgodności z parametrami zawartymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 589/2008 poddano 21 partii jaj klasy jakości „A” w ilości ogółem 114 570 sztuk w tym, w poszczególnych klasach wagowych przedstawiało się jak niżej:

klasa wagowa XL-	3 partie	6 810 sztuk,
klasa wagowa L-	9 partii	77 550 sztuk,
klasa wagowa M-	6 partie	84 810 sztuk,
<u>klasa wagowa S-</u>	<u>3 partie</u>	<u>4 500 sztuk,</u>
Ogółem =	21 partii	173 670 sztuk

Ocena ta wykazała, że w przypadku 20 skontrolowanych partii skorupa jaj była nieuszkodzona, czysta. Śladów mycia nie stwierdzono. Wysokość komory powietrznej nie przekraczała 6 mm i była nieruchoma. Żółtko widoczne jako cień, bez wyraźnego zarysu. Podczas obrotu jajem żółtko było lekko ruchome i powracało do centralnego położenia. Białko było przejrzyste i przezroczyste. Zarodek nie rozwinięty. Obecności ciał obcych nie stwierdzono. Zapach typowy dla jaj świeżych, bez obcych zapachów.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że jedna partia jaj deklarowanych jako jaja kategorii A klasa wagowa S nie spełniały wymagań Rozporządzenia Komisji (WE) nr 589/2008 z dnia 23 czerwca 2008 roku ustanawiającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady (WE) nr 1234/2007 w sprawie norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. L 163, z 24.06.2008 r. z późn. zm.) zastąpionego Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007. Wobec podmiotu zostało wszczęte postępowanie celem wydania decyzji administracyjnej. W związku z przeprowadzonymi kontrolami wobec dwóch podmiotów zastosowane sankcje karne w postaci mandatów o łącznej wartości 200,00 zł na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11.05.2001 r. Prawo o miarach (Dz.U. z 2004 r. Nr 243 poz. 2441 z późn. zm.) za utrzymywanie w stanie gotowości wagi podlegającej prawnej kontroli metrologicznej bez aktualnej cechy legalizacji.

B. Kontrole doraźne na wniosek Wojewódzkiego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzono w 2 podmiotach.

- Były to kontrole doraźne w zakresie jakości handlowej przetworów mięsnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-25 /13, w związku ze wszczętym postępowaniem administracyjnym wobec podmiotów. Nieprawidłowości dotyczyły: obecności karagenów, co było niezgodne z informacją zawartą na etykiecie asortymentu oraz braku pełnej informacji o rodzaju produktu. Na etykiecie nie zamieszczono ilościowej zawartości składników mięsnych istotnych dla scharakteryzowania środka spożywczego oraz nie zamieszczono pełnego wykazu składników. Wobec podmiotów toczy się postępowanie administracyjne.

C. Kontrole doraźne na wniosek Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przeprowadzono w 1 podmiocie.

- Celem kontroli doraźnej w zakresie jakości handlowej mięsa w elementach kulinarnych, wg programu kontroli GI-BKJ-403-1/14 było sprawdzenie jakości handlowej mięsa wieprzowego, drobiowego i dziczyzny w elementach kulinarnych, przeznaczonych dla konsumenta finalnego. W toku kontroli należało zwrócić uwagę na jakość handlową

przeznaczonego dla konsumenta finalnego mięsa w elementach kulinarnych w zakresie zgodności z :

- definicją „przetwarzania” - art. 2 lit. m rozporządzenia Nr 852/2004;
- definicją „mięso świeże” – załącznik I do rozporządzenia Nr 853/2004;
- definicjami dotyczącymi „mięsa drobiowego” – załącznik VII do rozporządzenia Nr 1308/2013;
- art. 7 rozporządzenia Nr 543/2008;
- punktem 08 Mięso – część E rozporządzenia Nr 1129/2011.

W omawianym zakresie kontrole przeprowadzono w 1 podmiocie. W celu przeprowadzenia badań laboratoryjnych oraz wstępnej oceny organoleptycznej pobrano próbki z 5 partii asortymentu. Badania laboratoryjne przeprowadzone przez Laboratorium Specjalistyczne w Gdyni potwierdziły prawidłową jakość badanego asortymentu.

D. Kontrola jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy oraz sporządzanie protokołów niezbędnych do dopuszczenia towaru do obrotu

- Ilość wydanych protokołów kontroli jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych sprowadzanych z zagranicy: **78**

E. Ocena jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych wykonywana na wniosek przedsiębiorców, zakończona wydaniem świadectwa jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych

- Ilość wydanych świadectw jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych: **43**

F. Kontrola jakości handlowej świeżych owoców i warzyw na zgodność z przepisami

Unii Europejskiej zakończona wydaniem odpowiedniego dokumentu stosowanego w UE

- Ilość wydanych świadectw zgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **7**
- Ilość wydanych protokołów niezgodności ze wspólnotowymi standardami jakości handlowej dla świeżych warzyw i owoców: **0**

G. Prowadzenie rejestrów według wytycznych Głównego Inspektora Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

H. Sporządzanie okresowych i doraźnych sprawozdań, informacji zbiorczych, meldunków oraz analiz, które obejmują przedmiotowy zakres kontroli artykułów rolno-spożywczych.